

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Un pressupost sense pena ni glòria

On passa la reforma de les pensions de jubilació?

Al·leluia! Andorra disposa finalment d'un pressupost per al 2025. El Consell General ha trigat prou per arribar a un pressupost que apareix com una costella mal tallada.

El resultat és dolent, i ho sabem tots. Poques vegades un projecte de Llei del pressupost s'haurà tramitat pels seus propis autors amb tan poc entusiasme.

El país disposa d'una columna "ingressos" i d'una altra "despeses" en un document pressupostari que representa el petit denominador comú de la majoria del Consell.

El debat pressupostari hauria de ser un exercici de posada en solfa d'una visió de l'acció pública futura. Hauria de ser dinàmic i econòmic, hauria de tenir en compte l'evolució del món i, sobretot, hauria d'estar articulat entorn de la comparació entre el cost de l'acció i el cost de la inacció. No ha estat així.

El president del grup parlamentari demòcrata, Jordi Jordana, va escriure en aquesta Plaça del Poble (Bondia, 6 de febrer del 2025, pàg. 12) que el seu grup defensava "amb seguretat, que el pressupost per al 2025 dona les eines per posar fre als desajustos que genera el creixement econòmic, a la vegada que dona resposta a les problemàtiques socials".

Per optimisme, que no quedi, però si mirem com cal la situació financera del país, aquest pressupost apareix sense brúixola, sense valentia, sense cap remei estructural.

Més enllà del màrqueting del

projecte pressupostari –sempre són "els pressupostos més socials de la història" –els debats que tocarien, que caldria fer, no arriben a surar. Només veiem l'obsessió de buscar fites de despesa addicional intentant augmentar ingressos per la via de més població recentment arribada, malgrat –no ens podem enganyar– l'escàs valor afegit dels llocs de treball creats.

Seguim instal·lats en la lògica d'una anualitat pressupostària, quan moltes despeses superen l'exercici anual, amb la inèrcia i recurrència de molta despesa ordinària que és tan rígida com de difícil gestió. S'asseguren i augmenten, això sí, les nòmi-

Aquest pressupost apareix sense brúixola, sense valentia, sense cap remei estructural

nes públiques ara que tothom al Consell General té la vista posada en les eleccions del 2027.

Tot això en absència d'acords sobre grans projectes que requeririen majories reforçades per garantir que sobrevisquin als canvis de govern, amb necessitat, també, de flexibilitat per a conjuntures poc previsibles i reserves de tresoreria per esmorteir les sacsejades. I es troba encara més a faltar aquesta política de futur quan no caldria perdre de vista les reformes necessàries i urgents que cal endegar i concretar.

Un d'aquests grans acords

pendents és la reforma necessària, assenyada però necessària, del nostre sistema de pensions de jubilació.

On passa aquesta qüestió?

El primer partit de l'oposició va intentar dissimular el foragitament de la comissió de política exterior d'un conseller general discrepant, que apareixia com a poc valent en la defensa del no a l'acord d'associació, justificant que havia de dedicar-se en cos i ànima a la reforma del finançament de la Caixa Andorran de Seguretat Social.

Els mesos van passant però no se n'ha sabut res més.

D'altra banda, en uns moments en els quals l'arribada de la intel·ligència artificial sembla que ho pot trasbalsar gairebé tot, l'educació no ha estat pas una de les prioritats del pressupost 2025. Tampoc les inversions de futur.

Hi ha força incerteses pel que fa a una sostenibilitat del model de creixement actual, el que converteix en aleatòries les previsions de recaptació, amb la davallada recent dels ingressos pel tabac.

L'interès superior de l'Estat aconsellava que es donés una prioritat absoluta al redreçament de les finances públiques –per començar a amortitzar seriosament el deute públic– atesos els riscos de la situació econòmica del nostre país i l'explosió de les tensions geopolítiques internacionals. No s'ha volgut fer des del Govern ni s'ha plantejat seriosament des de l'oposició. Una altra ocasió perduda.